

Operace v časně pouřazové fázi u triage pozitivních traumat

F.Vyhnánek +, J. Štefka ++, D.
Jirava ++, M. Očadlík ++, V. Džupa
+++, M.Fric +++++

+Traumatologické centrum FNKV ,

++ Chirurgická klinika

+++ Ortopedicko traumatologická klinika

++++ KAR , FNKV a 3.LF UK, Praha

VIII. Mezinárodní kongres úrazové chirurgie a soudního
lékařství, Mikulov, 8.-9.9.2016

Perioperační a poúrazová letalita u polytraumat (1)

- *Signifikantní snížení letality (15-25 %) během posledních 20 let*
- *Důvody:*
- **Léčba v trauma centru s implementovaným trauma systémem :**
- **Fázové ošetření- damage control surgery, orthopedics**
- Neoperační léčení poranění solidních orgánů včetně radiointervence

Perioperační a poúrazová letalita u polytraumat (2)

- Změna v režimu transfuze krve a krevních derivátů
- Změna léčebného režimu u kraniocerebrálního poranění (stabilizace perfuzního tlaku mozku a adekvátní oxygenace mozku)
- Moderní léčebná strategie v mechanické ventilaci (plíce-protektivní ventilace, neinvazivní ventilace, kinetická léčba)
- Integrace MDCT do časně fáze významně zvýšila pravděpodobnost přežití u polytraumat

Operace u polytraumat („ timing“)

- **Časná poúrazová fáze :**
- **Torakotomie na oddělení urgentního příjmu („ emergency department thoracotomy „)**
- **Damage control operace** u hrudního a břišního traumatu
- **Damage control orthopedics** pro poranění pohybového ústrojí (otevřené zlomeniny, zlomeniny pánve) poranění periferních cév
- **Trepanace**
- **Akutní operace**

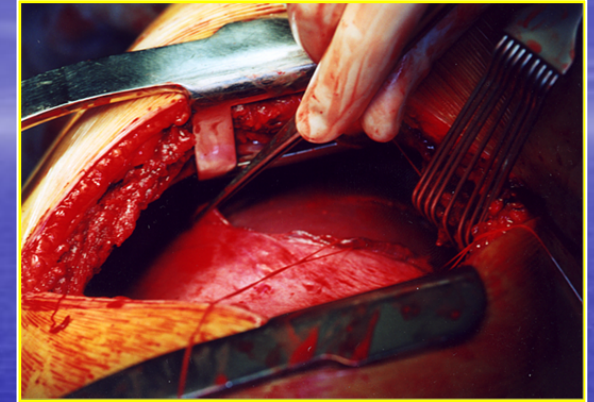
Operace u polytraumat („timing“)

- **Operace pro opožděnou diagnózu**
(ruptura bránice, střeva,
tracheobronchiální poranění)
- **Odložené (neakutní) operace**
(osteosyntéza žeber)

Postup u triage pozitivních úrazů – operační léčba

Operační léčba

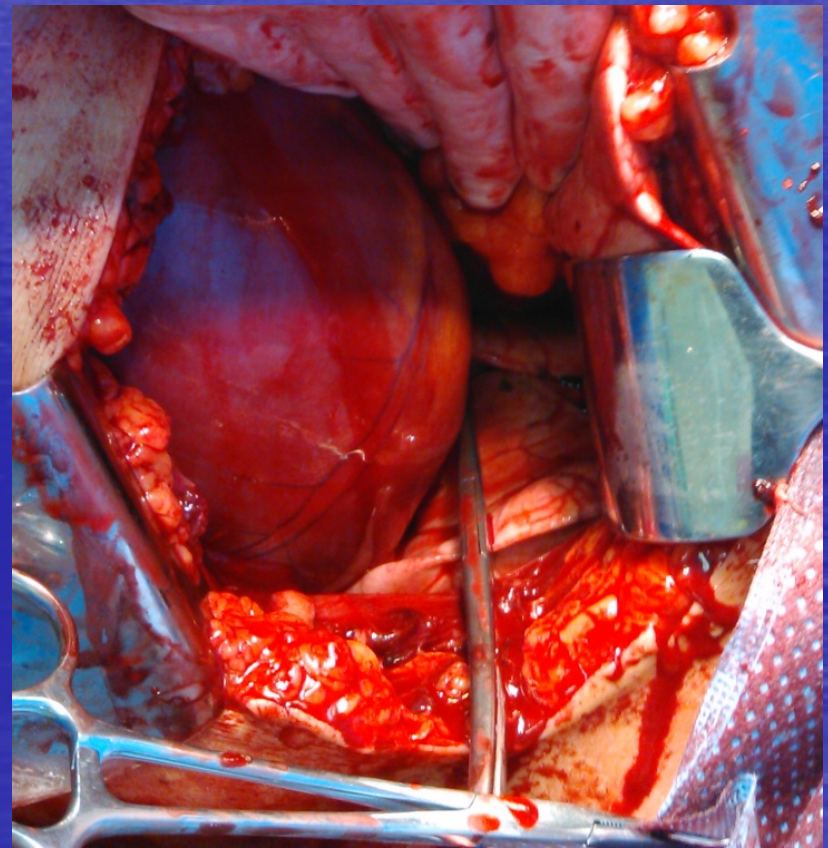
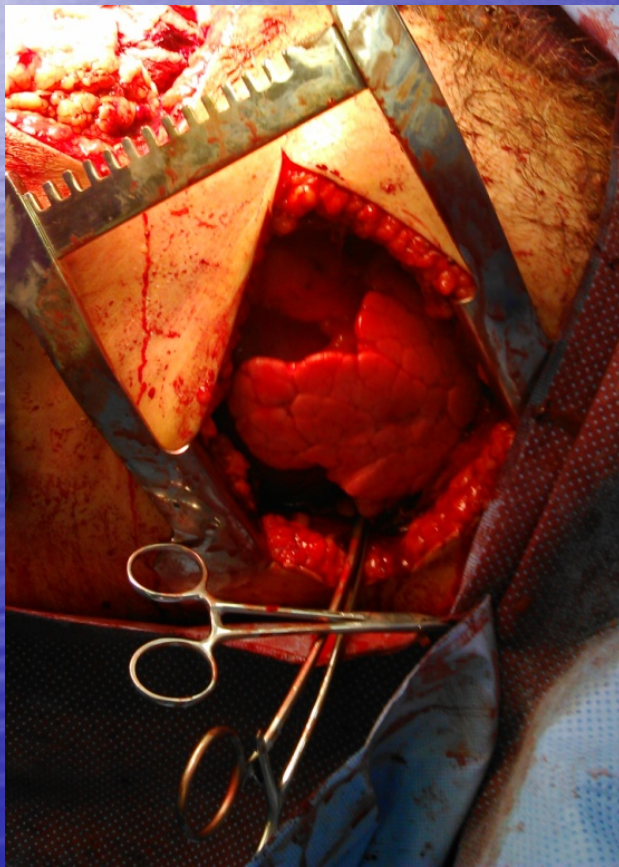

Damage
Control Surgery
Damage Control
Orthopaedics
Akutní operace

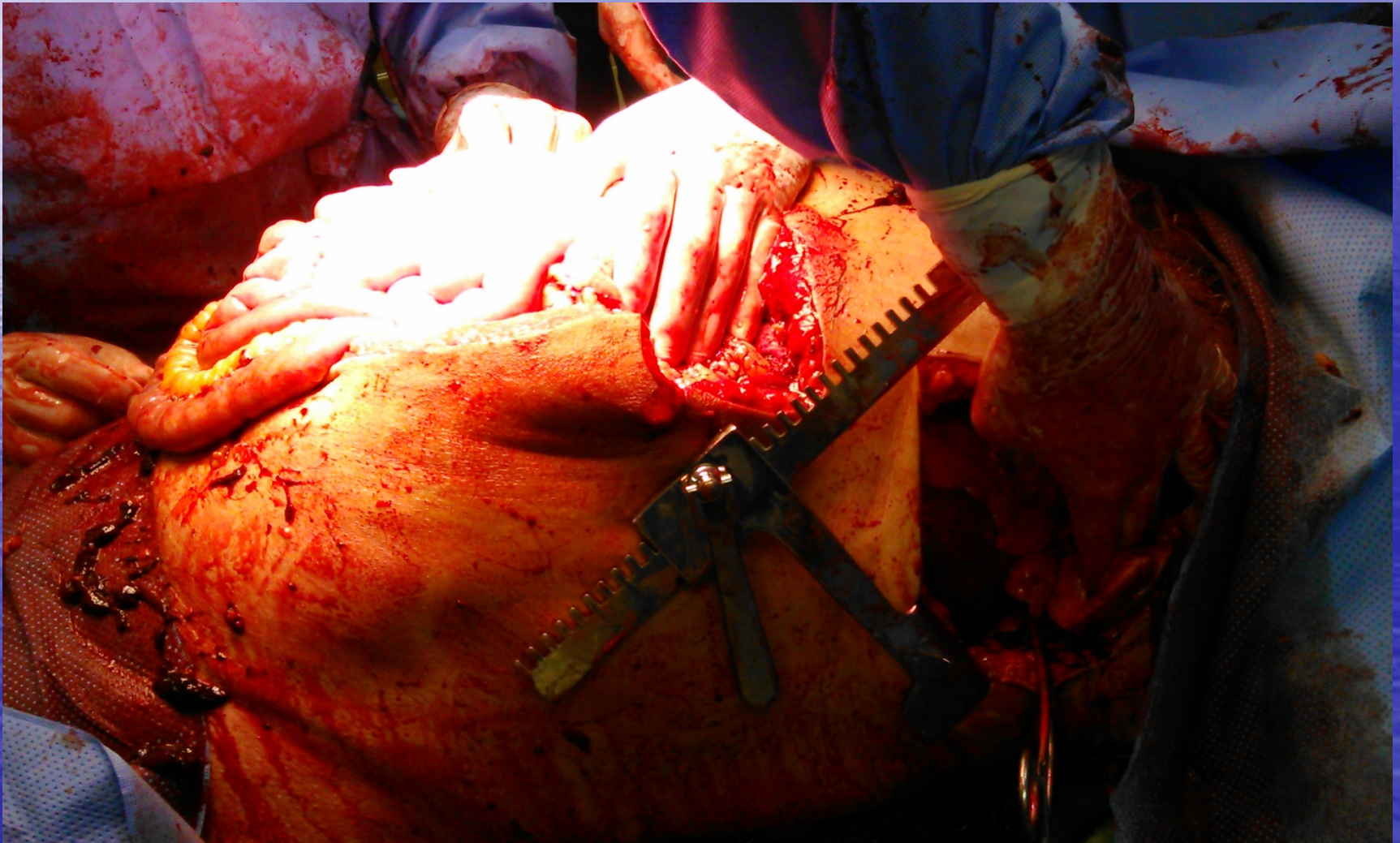
Reoperace
po stabilizaci

Odložené
operace

Neodkladná torakotomie (EDT) u střelného torakoabdominálního poranění (dočasný uzávěr descendentní hrudní aorty pro masivní nitrobřišní krvácení)

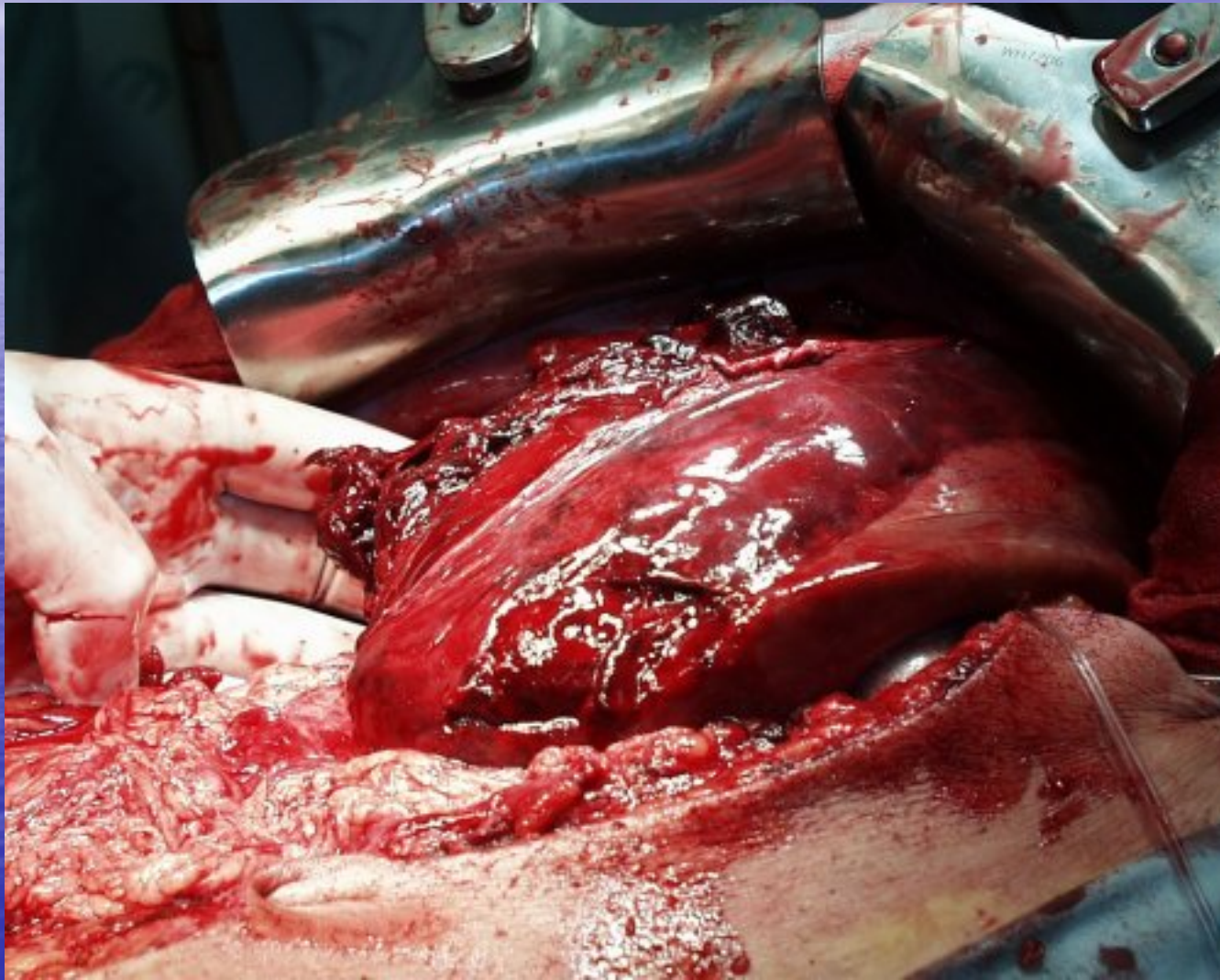

Neodkladná laparotomie (damage control laparotomie) u střelného torakoabdominálního poranění

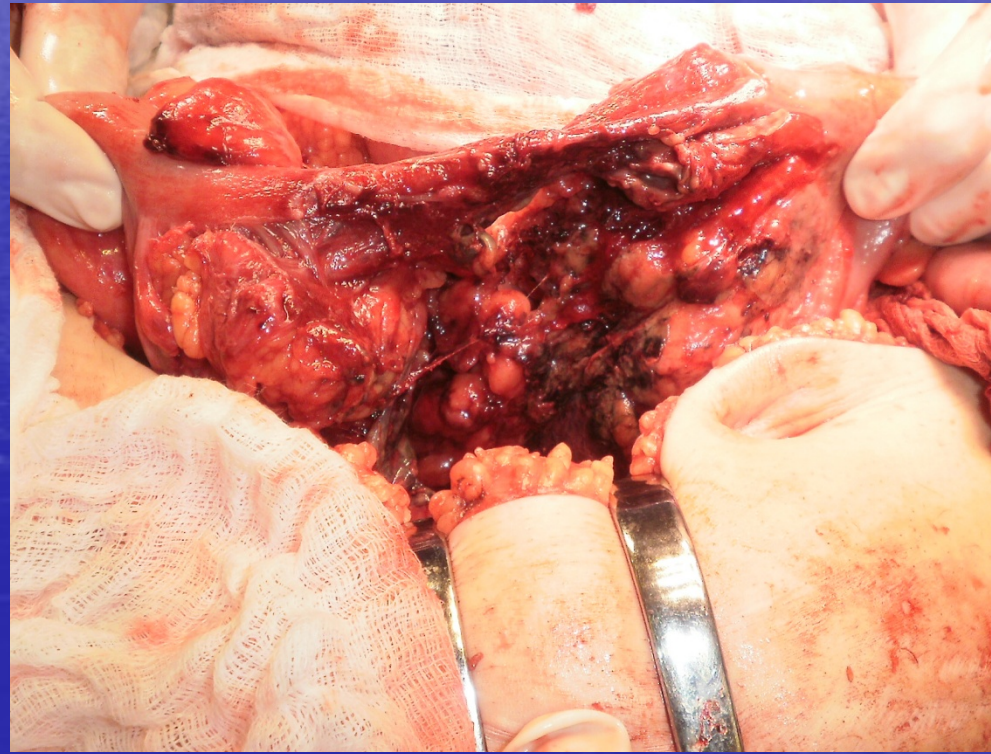
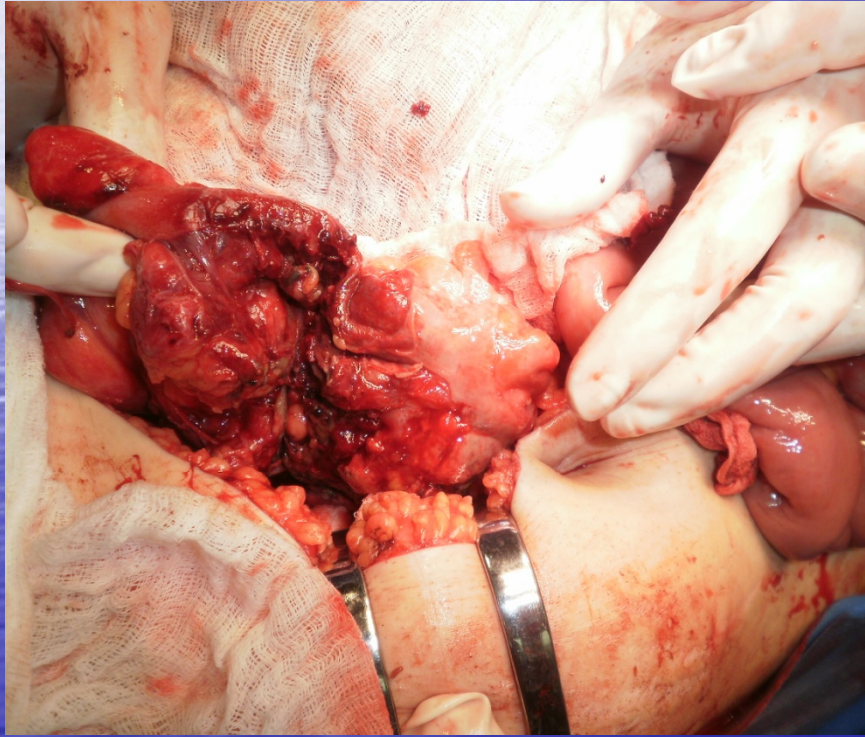

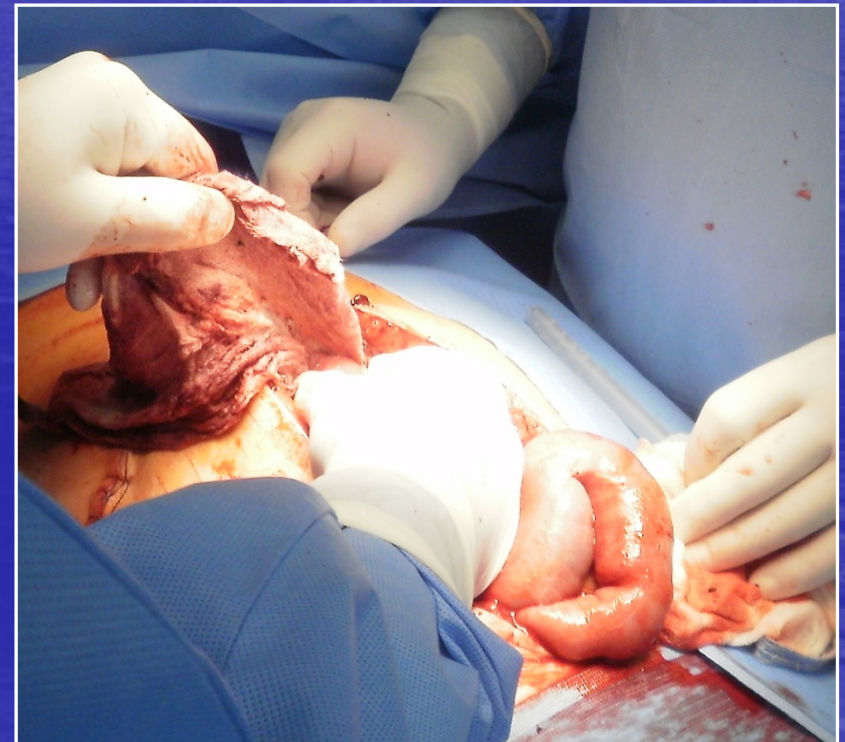
Poranění jater Gr. IV- damage control surgery

Ruptura ilea a mesenteria u tupého poranění /polytrauma/

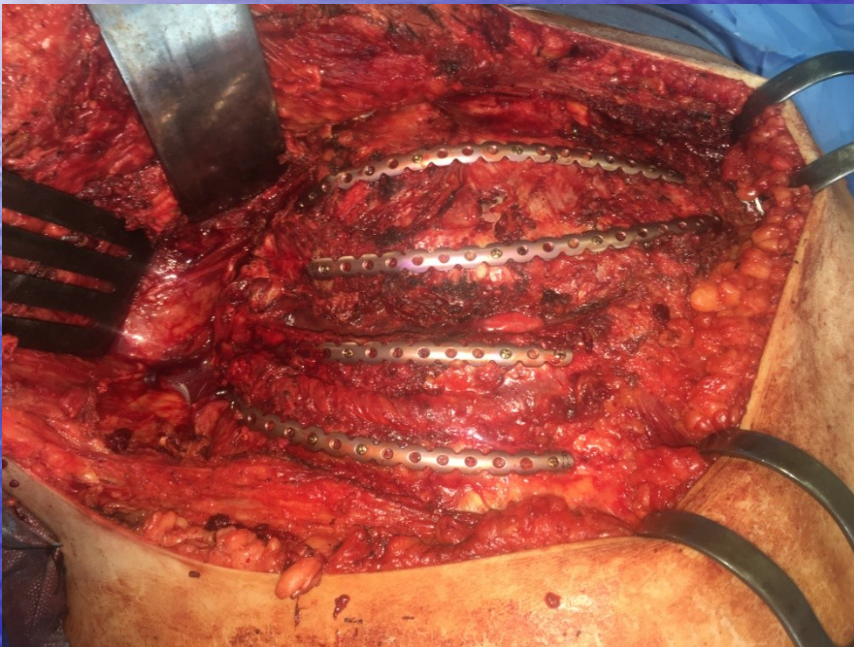
Relaparotomie u „ damage control surgery“ (pád z 9. patra panelového domu, DCS : pravostranná hemikolektomie s ileostomií + packing + laparostomie)

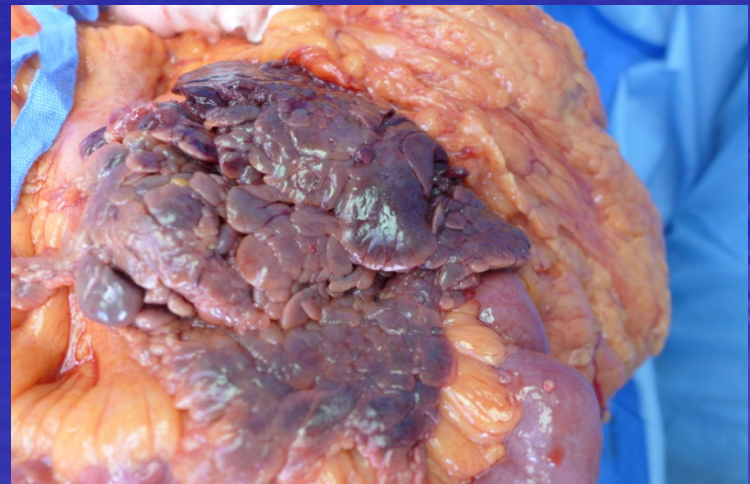
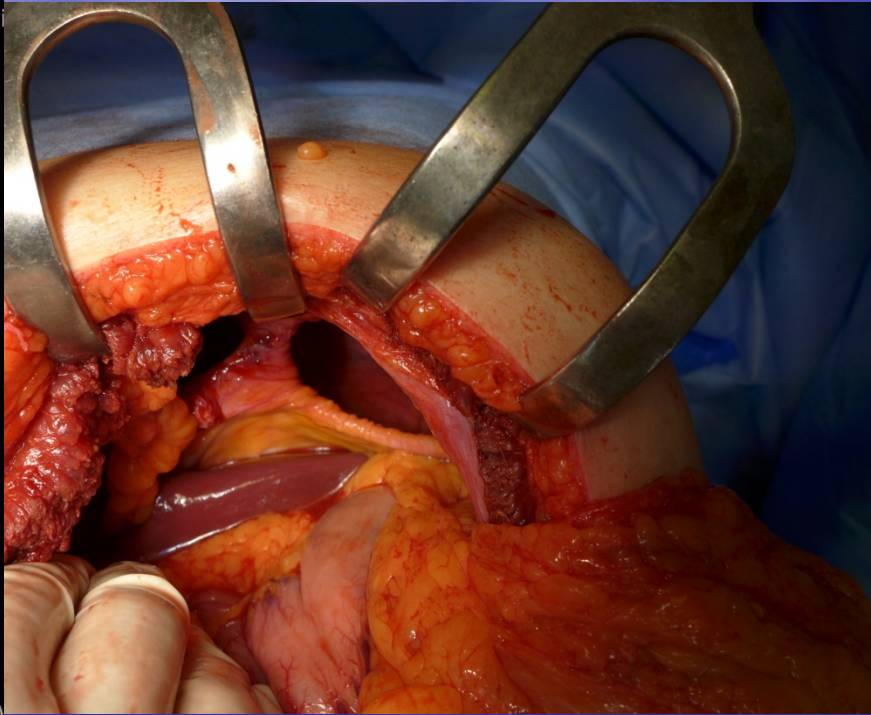
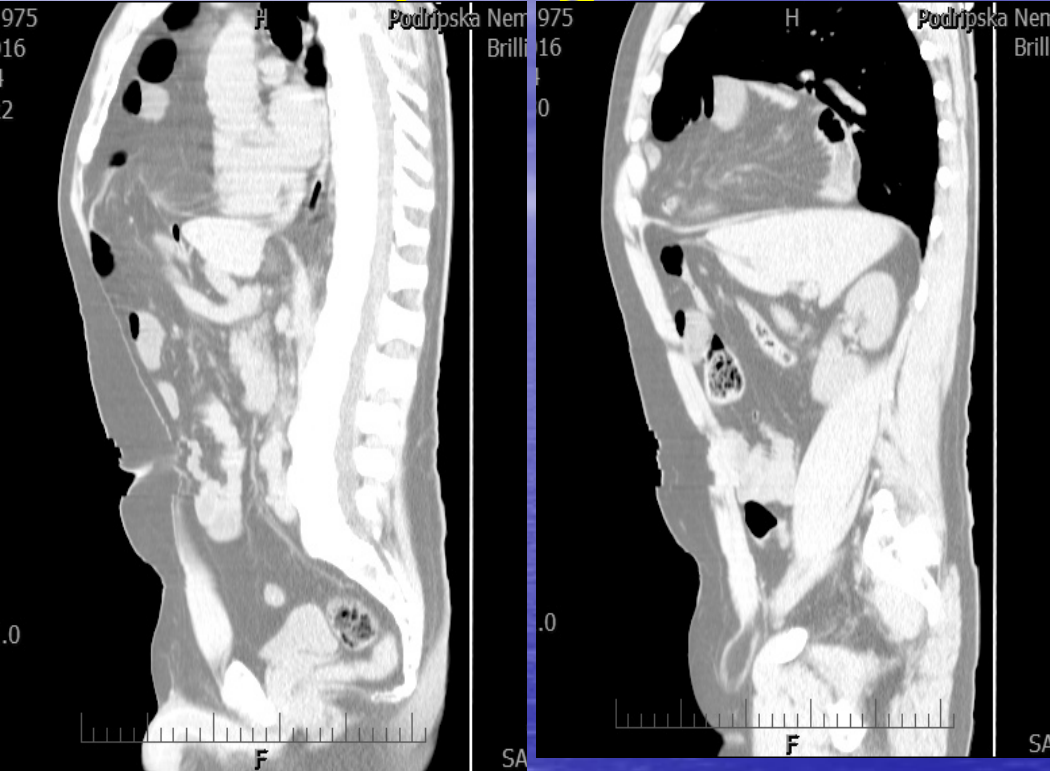
Damage control orthopedics u zraněného s triage pozitivitou

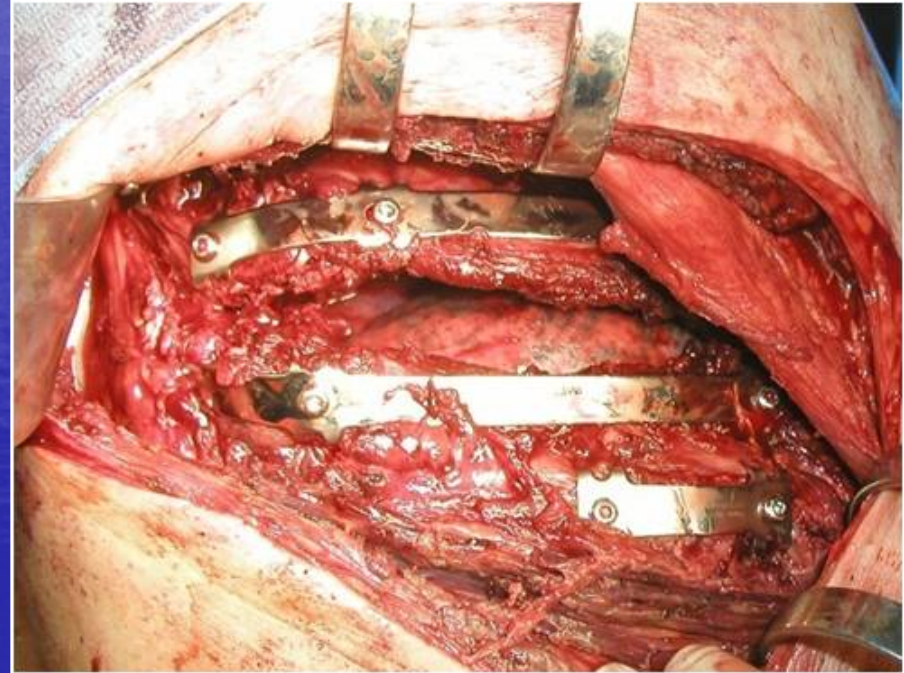
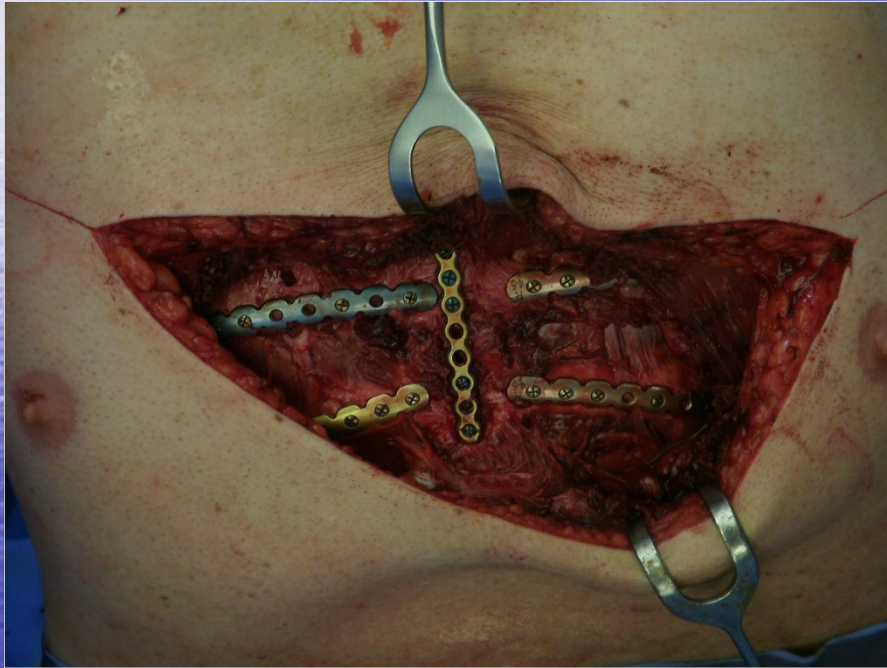
Osteosyntéza žeber pro nestabilitu hrudní stěny s revizí dutiny hrudní pro pneumohemotorax

Laparotomie pro oboustrannou rupturu bránice, diagnostickou s odstupem

Odložená operace- stabilizace hrudní stěny

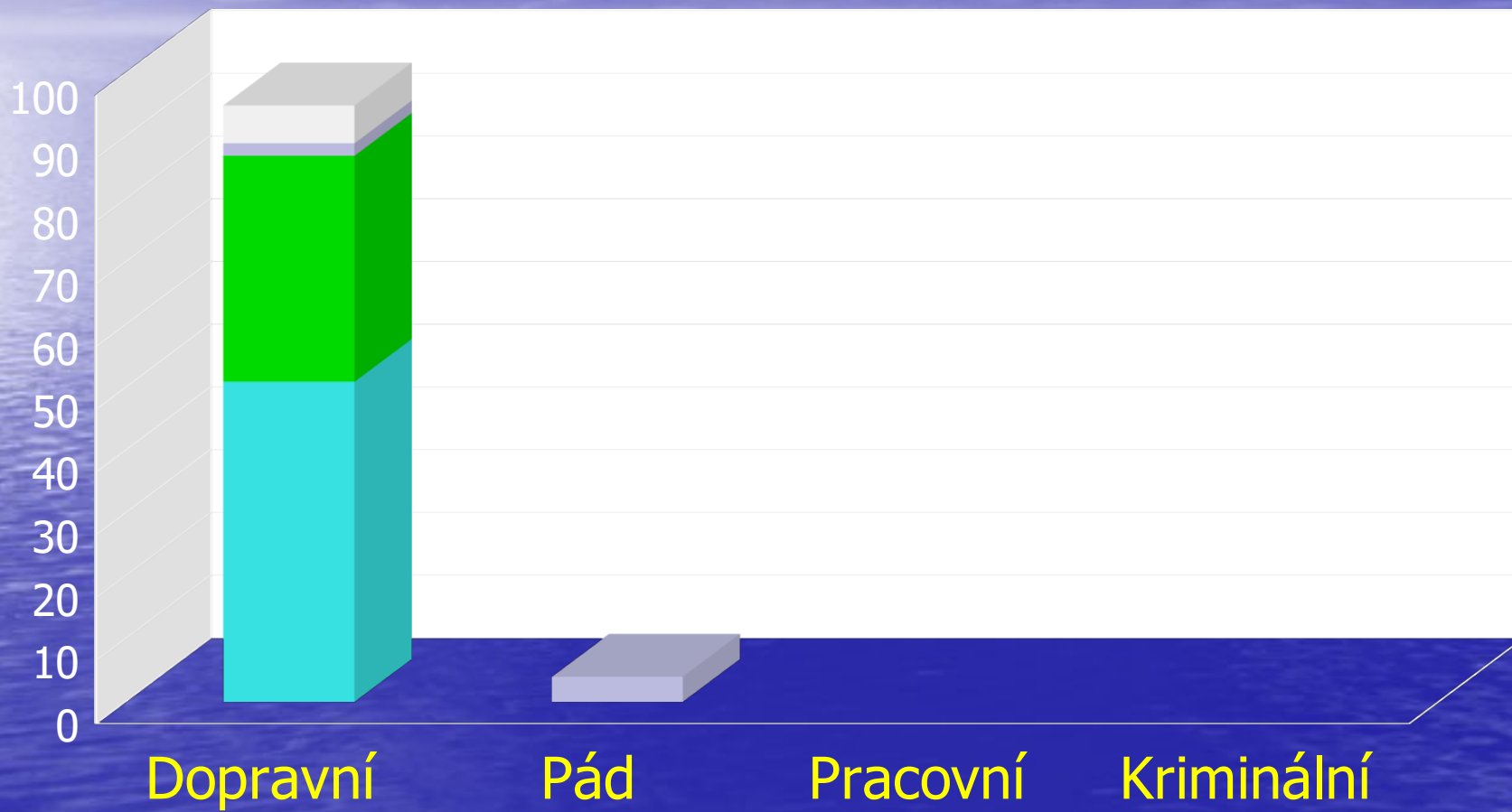

Triage pozitivní zranění přijati na urgentní příjem TC FNKV v r. 2008-2014

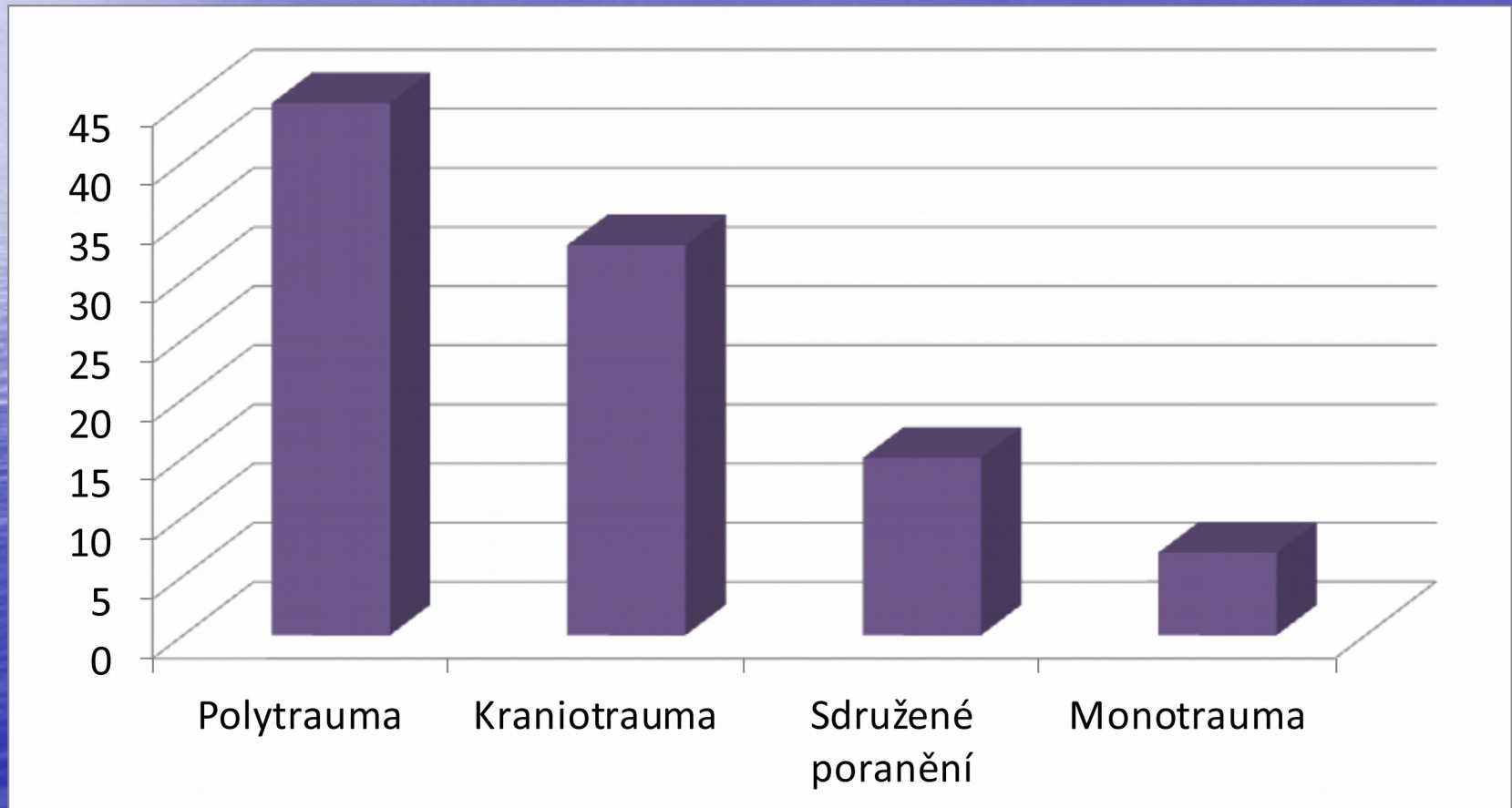
Počet zraněných	1735
Muži / ženy	1334 / 401
Průměrný věk u muže	44,8 roku
Průměrný věk u ženy	50,2 roku
ISS < 16	1447 / 83% /
ISS průměr	25
Počet primárních příjmů do TC	1439 / 82,9 % /
Letalita	202/ 17,9 % /

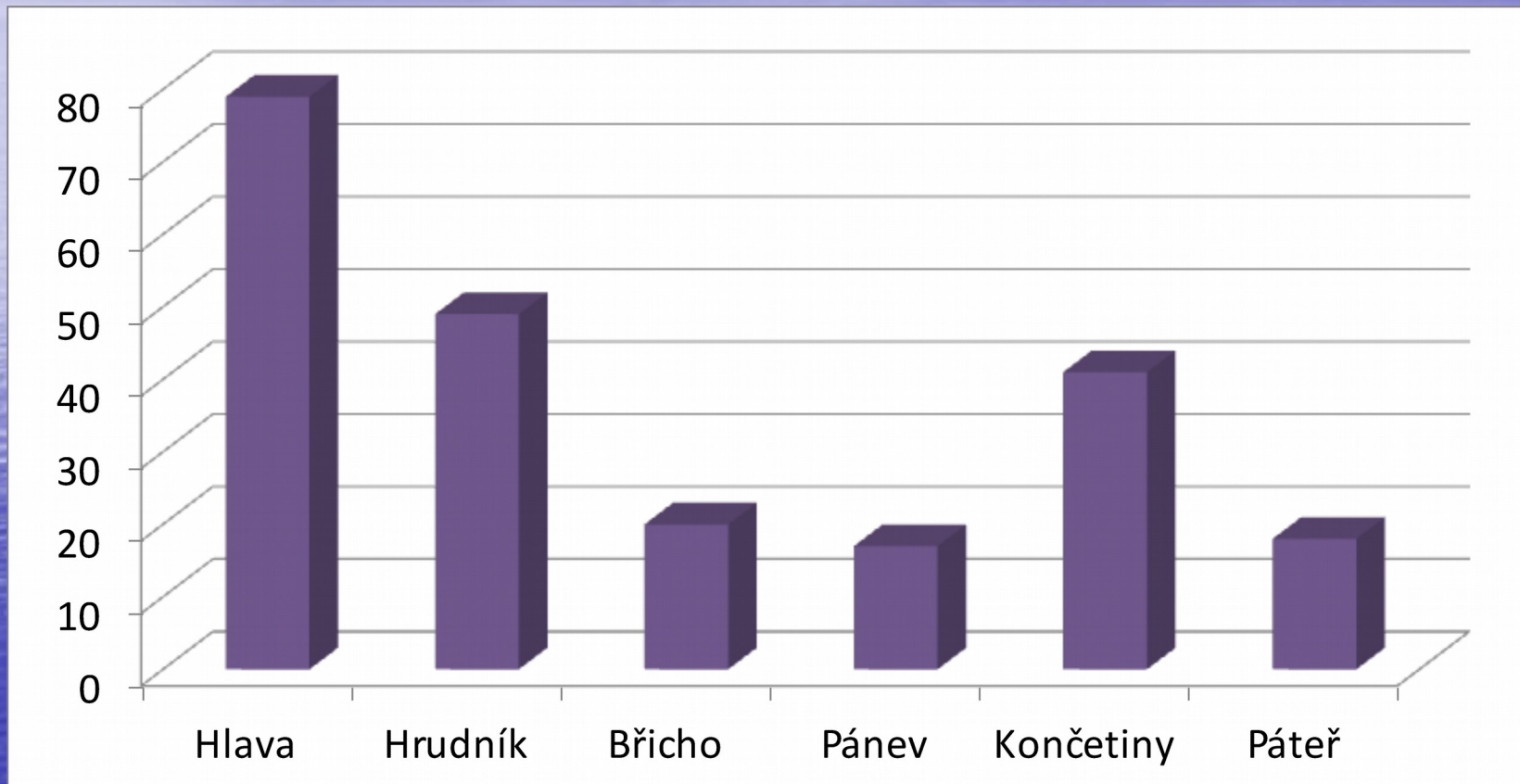
Mechanizmus úrazu (%)

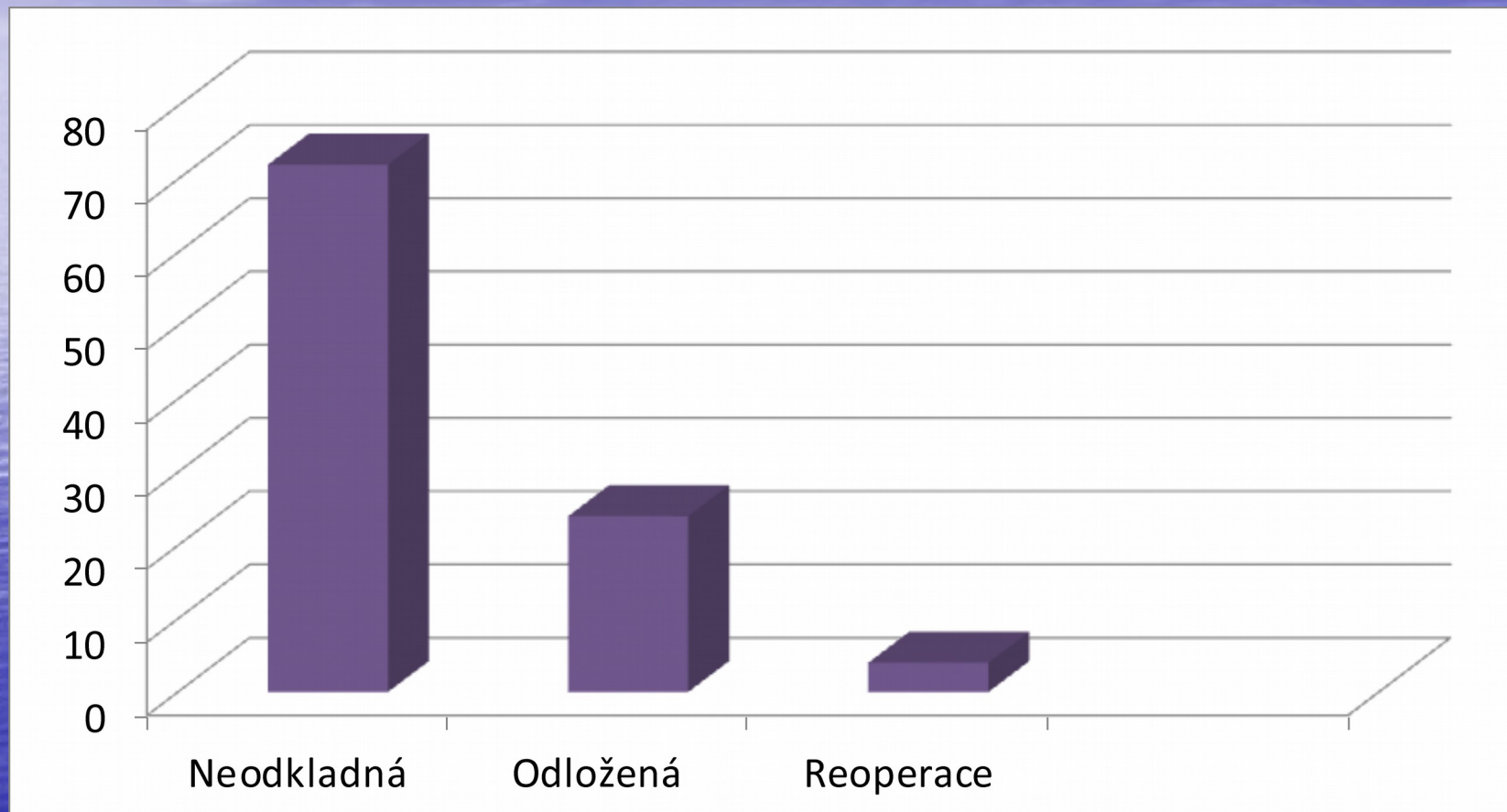
Rozdělení úrazů (%)

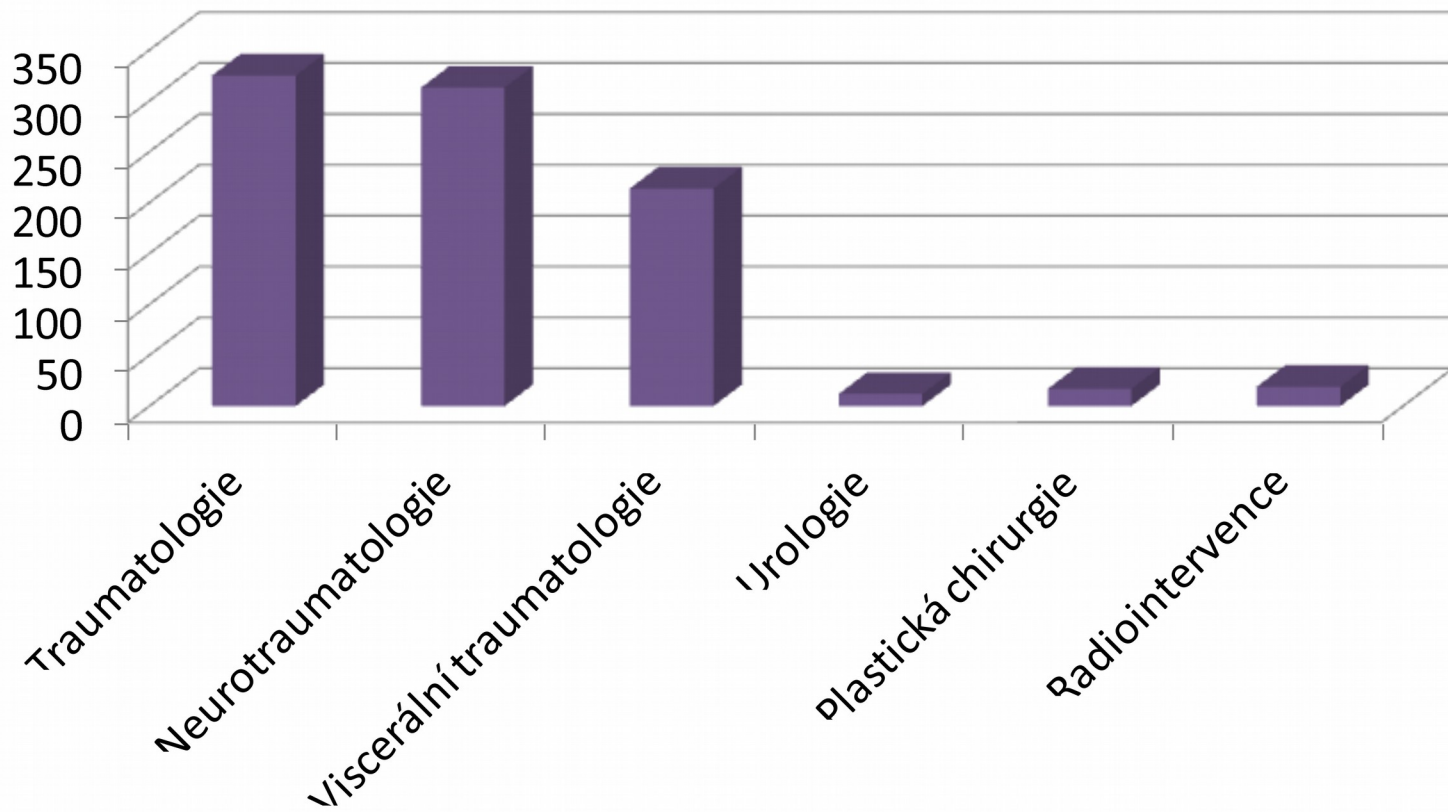
Poranění jednotlivých systémů (%)

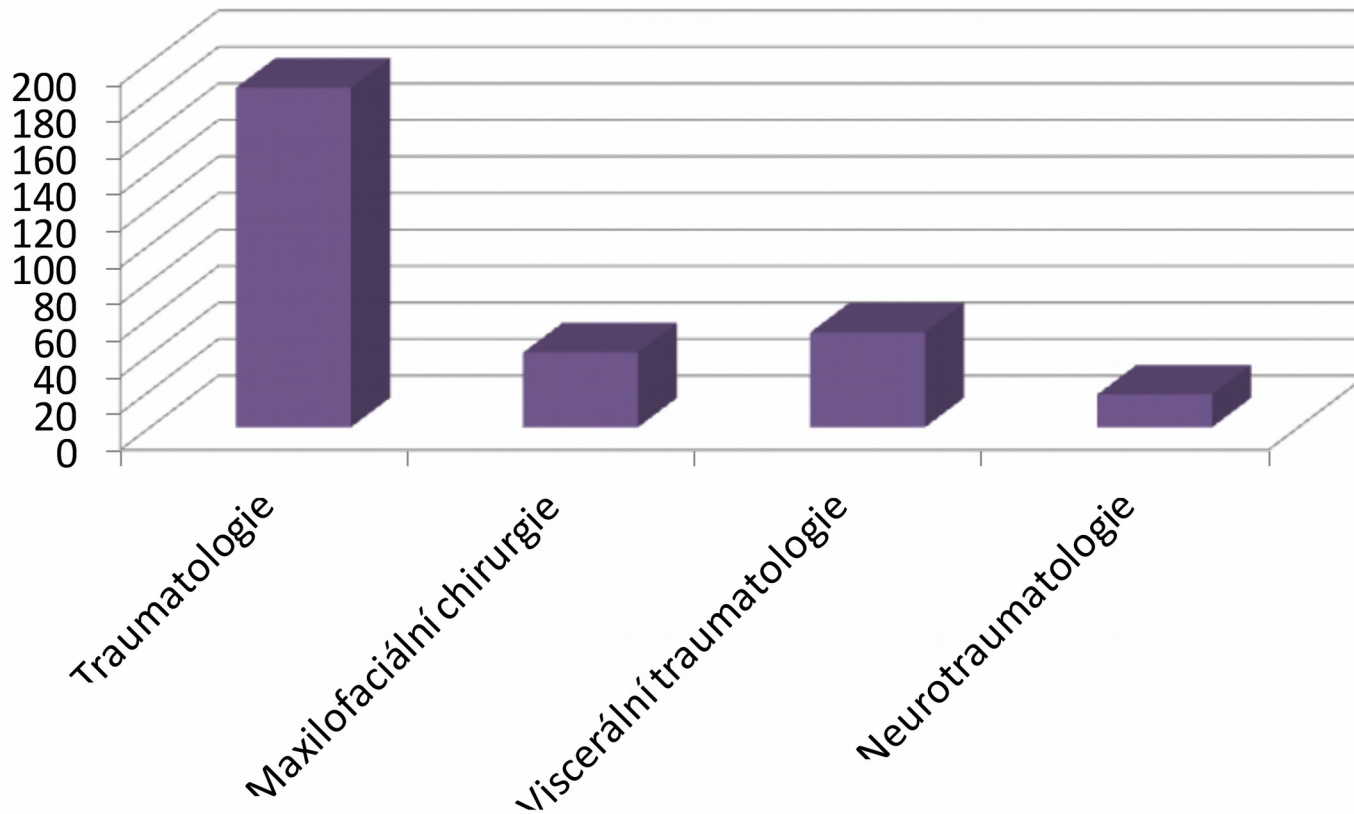
Operace v % (n= 1320)

Neodkladné operace (n= 1023)

Odložené operace (n= 297)

Závěr

- Včasná indikace a provedení urgentní nebo akutní operace s kontrolou zdroje krvácení ,kontaminace a dekomprese tělní dutiny u zraněného s triage pozitivitou je zásadním léčebným opatřením.
- Timing operací je stanoven na základě klinického vyšetření a výsledku zobrazovacích metod.

Závěr

- Podle lokalizace poranění jsou nejčastějšími operacemi v časné fázi u triage pozitivních úrazů laparotomie, trepanace a osteosyntézy zlomenin pánve a končetin.
- Fázové operační řešení (damage control surgery , ortopedics) (plánovaná relaparotomie, definitivní fixace zlomenin) jsou metodou volby u závažných zraněných s protrahovanou hypotenzí, metabolickou acidózou, hypotermií a koagulopatií.

Závěr

- Efektivní resuscitace cestou damage control resuscitation s možností provedení zobrazovacího vyšetření upřesní indikaci operace s předoperačně prokázaným rozsahem poranění.

Děkují za pozornost